

XXVI. ВИКТОР ТУНУНСКИ

Виктор Тунунски бил епископ на сега неизвестен град в Африка. Той живял през VI в. Написал хроника, която започвала от сътворението на света и свършвала до първата година от управлението на Юстин II (566). Трудът му обаче е достигнал до нас само като продължение на хрониката на Проспер. Като защитник на съчинението на сирийските епископи, така нареченото „Три глави“, насочено против привържениците на Ориген, той бил заточен по заповед на Юстиниан от 555 г. до 564/5.

В приведените откъси се дават сведения за варварски нашествия на Балканите, за бунта на Виталиан, за действия на българите в Тракия и др.

Текстът на Виктор Тунунски е запазен в няколко ръкописа, по-важни от които са: *Soriensis deperditus* P^{III} (S^m), *Matritensis universitatis* № 134 (U), от XIII в.; *Libri Pereziani* (P).

ИЗДАНИЯ: *Th. Mommsen, Victoris Tonnennensis episcopi Chronica*, MGH, AA, XI, I, стр. 178—206. Дадените тук извадки са взети от това издание.

КНИЖНИНА: *W. Wattenbach, Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter*, Berlin 1893, стр. 83. — *W. S. Teuffel's Geschichte der römischen Literatur*, bearbeitet von W. Kroll und F. Skutsch III, VI Aufl., Leipzig — Berlin 1913, стр. 500—502.

VICTORIS TONNENNENSIS
EPISCOPI

CHRONICA

453. *Opilione et Vincomalo cons.*

2. Eo tempore Attila moritur, de cuius regno dum filii eius dimicant, Hunni vastantur ac deinde minorantur. (p. 185₃₁₋₃₂).

ЕПИСКОП ВИКТОР
ТУНУНСКИ

ХРОНИКА

453. *По време на консулите Опилон и Винкомал*

2. По това време умрял Атила. Докато синовете му се борели за неговото царство, хуните се изтощили и оттогава тяхната мощ ослабнала.

490. *Post consulatum Longini v. c.*

2. Calendio Antiochenus episcopus reliquias prodecessoris sui Eustachii episcopi et confessoris ex Philippopoli Macedoniae colligit et Antiochiam summo cum honore perducit. (p. 191₁₉₋₂₁).

510. *Boethio v. c. cons.*

Vitalianus comes Patricioli filius fidei catholicae subversionem et synodi Calchedonensis damnationem remotionesque orthodoxorum episcoporum atque successiones haereticorum cognoscens virorum fortium validam manum congregat et Anastasii imperio rebellat. (194₃₃--195₂).

511. *Felice v. c. cons.*

Vitalianus comes Hypatium nepotem Anastasii principis magistrum Romanae militiae congressione facta sexaginta et quinque milibus viris ex militia Romana peremptis vivum capit et vinculis aereis vinctum in custodiam cavae ferreae trudit et postea distrahit. (p. 195₃₋₇).

514. *Senatore v. c. cons.*

Vitalianus comes cum manu valida barbarorum Constantinopolim veniens in Sosthene sedit: qui non aliter postulatus pacem Anastasio imperatori promittit, nisi prius defensores synodi Calchedonensis relegatos exilio sedibus propriis reddat et Romanae ecclesiae cunctas Orientis ecclesias uniat. (p. 195₂₃₋₂₇).

520. *Rusticione v. c. cons.*

1. Iohannes, qui ante Iustinum ad imperium erat electus, Heraclia Thraciae epis-

490. *След консулствуването на светлейшия Лонгин¹*

2. Антиохийският епископ Календион събрал останките на своя предшественик, епископа и изповедника Евстатий, и ги пренесъл с най-голяма почит от македонския град Филипопол² в Антиохия.

510. *По време на консулствуването на светлейшия Боеций*

Когато комес Виталиан, син на Патрициол, се научил за премахването на православната вяра и за осъждането на Халкедонския събор³, за отстраняването на православните епископи и за заместването им с еретици, събрал голяма войска от храбри мъже и въстанал срещу властта на Анастасий.

511. *По време на консулствуването на светлейшия Феликс*

Комес Виталиан, като избил при станалото сражение шестдесет и пет хиляди души от римската войска, заловил началника ѝ Хипатий, внук на император Анастасий, оковал го в медни окови и го затворил в желязна клетка, а после го погубил.

514. *По време на консулствуването на светлейшия Сенатор*

Комес Виталиан дошъл със силна войска от варвари до Константинопол и се разположил в Состене⁴. Помолен, той обещал на император Анастасий мир само ако предварително върне на собствените им катедри изпратените на заточение защитници на Халкедонския събор и обедини всички източни църкви с Римската църква.

520. *По време на консулствуването на светлейшия Рустизион*

1. Иоан⁵, който бил избран за император преди Юстин, бил назначен в

¹ Според Fasti Consulares (*Liebenam*, стр. 50 сл., Лонгин е бил консул за първи път в 486 г., а за втори път — през 490 г. ² Под Филипопол тук трябва да се разбира Филипи (развалини между Драма и Кавала). Описаното събитие на пренасянето на мощите е станало през 482 г., обаче сведенията относно селището, където е бил заточен Евстатий са разнообразни: докато едни сочат Филипи, Иоан Хризостом не посочва селище, а Хиероним (тук, стр. 220 сл.) пише, че Евстатий бил заточен в Траянопол, което твърдение се смята за най-вероятно. Срв. *H. Delehay*, *Anat. Bollandiana*, XXXI, 1912, стр. 254; *Jülicher*, *PWRE*, VI, кол. 1448, п. 9, s. v. Eustathius. ³ Става дума за Четвъртия вселенски събор, свикан през 451 г. ⁴ За Состене или Систенско имение вж. стр. 314, бел. 7. ⁵ Иоан е трибун обявен за император от екскубитите, но не получил одобрение. Срв. *Bury*, *History*², II, стр. 17.

copus ordinatur. (p. 196₂₀₋₂₁).

522. *Symmacho et Boethio conss.*

Vitalianus sacramento suscepto Constantinopolim redit, quem Iustinus Aug. grate suscipiens magistrum militum facit et consulatum dare permittit. (196₃₁₋₃₃).

523. *Maximo v. c. cons.*

3. Vitalianus Constantinopoli intra palatium loco, quod *δέλφρακι* Graeco vocabulo dicunt, Iustiniani patricii factione dicitur interfectus fuisse. (p. 197₁₀₋₁₁).

536. *Post consulatum Belesarii anno secundo*

Iustinianus imperator libros de incarnatione dominica edidit et Illyricianos episcopos ad subscribendum coegit. (p. 198₂₉₋₃₀).

549. *Post consulatum Basili v. c. anno VIII*

1. Illyriciana synodus in defensione trium capitulorum Iustiniano Aug. scribit et Benenatum primae Iustinianae civitatis episcopum obtrectatorem eorundem trium capitulorum condemnat. (p. 202₅₋₈).

559. *Post consulatum Basili v. c. anno XVIII*

Illyriciani Episcopi praeter parva monasteria paucosque fideles persecutiones passi consentiunt pristinam fidem in irritum deducentes. (p. 204₂₇₋₂₉).

560. *Post consulatum Basili v. c. anno XX*

Bulgares Thraciam pervadunt et usque ad Sycas Constantinopolim veniunt, Sergium patricium, qui dudum Africanae fue-

Тракийска Хераклея¹ за епископ.

522. *По време на консулите Симах и Боетий*

Виталиан приел клетвата² и се върнал в Константинопол. Император Юстин го приел благосклонно, назначил го магистър на войската и обещал да му даде консулство.

523. *По време на консулствуването на светлейшия Максим*

3. Казват, че Виталиан бил убит от партията на патриция Юстиниан³ в Константинопол, и то вътре в двореца в мястото, което по гръцки се нарича *δέλφραξ*⁴.

536. *През втората година след консулствуването на Велизарий⁵*

Император Юстиниан издал книгите за въплъщението Господне и принудил илирийските епископи да ги подпишат⁶.

549. *През деветата година след консулствуването на светлейшия Василий*

1. Илирийският синод писал на император Юстиниан в защита на „Трите глави“⁷ и осъдил Бененат, епископа на град Прима Юстиниана като унизител на същите „Три глави“.

559. *През деветнадесетата година след консулствуването на светлейшия Василий*

Илирийските епископи с изключение на малко манастири и малко вярващи, след като били подложени на преследвания, отстъпили и пренебрегнали старата си вяра.

560. *През двадесетата година след консулствуването на светлейшия Василий*

Българите пребродили Тракия и дошли чак до Константинопол при Сике⁸. Те пленили патриция Сергей, който по-

¹ Хераклея, е дн. Ерегли на Мраморно море. ² Имп. Юстин му дал клетвено обещание, че няма да посегне на живота му. ³ Бъдещият имп. Юстиниан I (527—565). ⁴ Сиреч „Свиня“. ⁵ Втората година след консулствуването на Велизарий е 537 г. ⁶ Имп. Юстиниан се застъпвал за единството на църквата и преследвал еретиците. ⁷ За „Трите глави“ вж. увода към Виктор Тунунски (тук стр. 368). ⁸ Предградие на Константинопол. За тия събития срв. *Stein, Histoire II*, 539—540.

rat dux militiae, capiunt simulque et distrahunt, sed patricii Belesarii armis fortiter debellati pariterque fugati Danuvium transierunt. (p. 205₁₋₄).

рано бил дукс на африканската войска, и го убили. Но разбити напълно и обърнати в бягство от оръжието на патриция Велизарий¹, те се прехвърлили отвъд Дунава.

563. *Post consulatum Basili v. c. anno XXIII*

563. *През двадесет и третата година след консулствуването на светлейшия Василий*

2. Eo anno Iustinianus princeps legatos gentis Avarorum primus primos suscepit et cum donis maximis remeare unde venerant facit. (p. 205₁₅₋₁₆).

2. През тази година император Юстиниан за пръв път приел първите пратеници на аварското племе² и с големи дарове ги отпратил там, откъдето били дошли.

¹ Велизарий, прочут пълководец от времето на имп. Юстиниан I. За него се знае, че е произхождал от селището Германия (дн. Сепаревска баня) и че е бил вероятно от тракийски произход. Срв. *Stein, Histoire II*, стр. 867 s. v. *Bélizaire*. ² Аварите се явили на границите на империята в началото на втората половина на VI в.